

**Oświadczenie złożone
przez senatora Ryszarda Knosalę
na 64. posiedzeniu Senatu
w dniu 4 listopada 2010 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości Krzysztofa Kwiatkowskiego

Zgodnie z art. 299 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, „w postępowaniu przygotowawczym pokrzywdzony i podejrzany są stronami”. W postępowaniu jurysdykcyjnym pokrzywdzony jest strona, jeżeli występuje w charakterze oskarżyciela (poślukowego, subsydiarnego lub prywatnego), bądź powoda cywilnego.

Art. 72 §1 cytowanej ustawy stanowi, iż „oskarżony ma prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza, jeżeli nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim”. Przepis ten nie wspomina jednak o pokrzywdzonym. Zatem w kodeksie zaznaczono jedynie prawo oskarżonego do korzystania z pomocy tłumacza, nie wspominając przy tym o pokrzywdzonym. Uprawnienie pokrzywdzonego do korzystania z pomocy tłumacza w postępowaniu przygotowawczym zostało uregulowane dopiero w §167 pkt 2 rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, zgodnie z którym „jeżeli pokrzywdzonym jest osoba niewładająca w wystarczającym stopniu językiem polskim, należy do wszystkich czynności procesowych z jego udziałem wezwać tłumacza”. Uprawnienie do korzystania z pomocy tłumacza w postępowaniu sądowym reguluje zaś ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Zgodnie z art. 5 §2 tej ustawy „osoba niewładająca w wystarczającym stopniu językiem polskim ma prawo do występowania przed sądem w znanym przez nią języku i bezpłatnego korzystania z pomocy tłumacza”. Przepis ten dotyczy między innymi pokrzywdzonego i oskarżonego.

Zatem w kodeksie postępowania karnego, który jest zasadniczym aktem regulującym proces karny, zaznaczono uprawnienie oskarżonego do korzystania z pomocy tłumacza, zaniebując przy tym osobę pokrzywdzoną. Uprawnienie to regulują dopiero inne akty normatywne, w tym rozporządzenie. Dlatego też wydaje się, iż brak uregulowania dotyczącego postępowania przygotowawczego w akcie normatywnym o randze ustawy godzi w zasadę równouprawnienia stron w procesie karnym. Należy przy tym zauważyć, iż zgodnie z art. 2 §1 pkt 3 kodeksu postępowania karnego „przepisy niniejszego kodeksu mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby uwzględnione zostały prawnie chronione interesy pokrzywdzonego”.

Wobec tego proszę o rozważenie, czy uprawnienie pokrzywdzonego (jako ofiary przestępstwa) do bezpłatnej pomocy tłumacza nie powinno zostać uregulowane w kodeksie postępowania karnego.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala